

Interreg
Poľsko-Slovensko
Európsky fond regionálneho rozvoja

**Starosádecka
Fundácia
Kultury**

„Poľsko-slovenské partnerstvo k spoločnému rozvoju“

Informačný článok č.3

Úloha B

Stratené svety zvuku – detské hudobné nástroje

Tvorivosť pri „vyrábaní“ a pestrosť vo využívaní zvuku u našich predkov, sa zdá ako bezhraničná a geniálna. Ak by sme dnes chceli detský hudobný nástroj, v internetovom vyhľadávači by sme našli množstvo „zariadení“ na elektronickom princípe, ktoré dokážu vydávať akékoľvek umelé pazvuky, ktorými odchovávame naše deti od narodenia (rôzne samohrajúce hračky, dokonca nočníky), cez predškolský vek (detské varhany, hrajúce hračky), až po školský vek (gitary, varhany, bubny, zväčša však zariadenia, ktoré stlačením gombíka reprodujú čokoľvek). Nedovolíme si tvrdiť, že sú to veci nezdravé, zbytočné, škodlivé... Radi by sme len poukázali na jednoduchosť, variabilitu a pestrosť predmetov na zvukovom princípe, ktoré využívali deti našich predkov. Vskutku sa jednalo o predmety jedinečné, predovšetkým však procesy otvárajúce dieťaťu (a nielen jemu) úžasné dimenzie, či už po stránke výrobnéj, technickej, akustickej, muzikantskej, umeleckej....

V systematike slovenského ľudového hudobného inštrumentára nájdeme množstvo hudobných nástrojov a je zrejmé, že ho využívali nadané deti rovnako, ako dospelí muzikanti. Keďže sa však nejedná o nástroje, ktoré by si deti zhotovovali sami (viď napr. okarina, gajdica a pod.), alebo hranie na nich bolo úplne bežnou súčasťou detského sveta, ďalej sa nimi nezaobráme. Dovolíme si tvrdiť, že najväčšiu skupinu z tých hudobných nástrojov „dospelých“ na ktoré hrávali deti najviac, tvoria aerofóny a to preto, že boli pre každého najdostupnejšie.

Je to priam pôžitok vidieť a počuť nejakého malého chlapca hrať na píšťale, gajdici, či len obyčajnej vrbovej píšťalke, ktorej zhotovenie donedávna patrilo k základným zručnostiam každého poriadneho chlapca.

Zostavil: Dr. Michal Smetanka